

Zamyšlení nad třiceti lety

Spolu s pracujícím lidem našich národů vstupují příslušníci ČSLA do vrcholné etapy třicátého výročí národně osvobozenického boje a osvobození Československa Sovětskou armádou.

Třicetiletí nového Československa je příležitostí k vzpomínce, oslavě, bilanci i k zamyšlení. Vzpomeneme spolu s pracujícím lidem naší země velikých obětí těch, kdo svým hrdinským bojem s německým fašismem prolili krev na všech frontách druhé světové války, aby položili základy znovuzrození československé státní samostatnosti a svobody. Vzpomeneme na vojáky a důstojníky československých vojenských jednotek v SSSR, ve Velké Británii i na africké frontě. Vzpomeneme na československé partyzány, bojovníky domácího odboje, hrdiny Slovenského národního povstání i povstání českého lidu, vzpomene na pražské barikádníky. S úctou se v myšlenkách skloníme nad známými i neznámými hroby obětí nacistických koncentráků a sekýráren, rozestými po celé Evropě. S nezměrnou úctou a vděčností vzpomene na obrovské oběti, které k osvobození naší vlasti přinesli nesmrtelní hrdinové slavné Sovětské armády.

Na hroby obětí druhé světové války položíme kytice a věnce, setrváme ve vzpomínce. Uvědomujeme si při tom, že jejich obětí nebyla marná. Nejkrásnější kytici položil československý pracující lid svou statečnou a obětavou prací, kterou

v uplynulém třicetiletí vybudoval nové, lidově demokratické a socialistické Československo a tak realizoval sny a představy, s nimiž šli do boje ti, kteří pro náš socialistický dnešek položili své životy.

Třicetiletí socialistického Československa je také příležitostí k oslavě. Výsledky, jichž jsme pod vedením KSČ a za pomoci Sovětského svazu v uplynulém třicetiletí dosáhli, jsou nejvýznamnějším výsledkem celých našich dosavadních dějin. Právem jsme na ně hrdí, a proto je oslavíme s vědomím úspěšné bilance naší práce v uplynulých třech desetích let, které pro mnohé z nás představují většinu života.

Přirozeně nemůže být třicetileté výročí pouze příležitostí k vzpomínkám, oslavám a bilanci. Nutí nás, abychom se na chvíli zastavili, ohlédlí se zpět na dosud vykonanou cestu, zamysleli se nad zkušenostmi, jichž jsme za uplynulou dobu nabylí. Zamyslíme se nad cestou, kterou od nezapomenutelného května 1945 prošla naše Československá lidová armáda. Tato cesta je poučná a umožňuje nám formulovat některé závěry, které mají obecnou platnost pro výstavbu naší armády nejen v uplynulém období, ale i v současnosti a v blízké budoucnosti.

V uplynulém třicetiletí se prosadila základní historická zkušenost našeho lidu o nezbytnosti vedoucí úlohy marxistickoleninské strany jako základní podmínky

vítězství nad kapitalismem a vybudování socialistické společnosti. Můžeme říci, že bez komunistické strany by nebylo naší socialistické přítomnosti. To si zvláště silně uvědomujeme na základě zkušeností z nedávné minulosti, kdy útok protisocialistických sil směřoval především a právě proti Komunistické straně Československa a principu její vedoucí úlohy ve společnosti. Proto se úsilí o obnovu a upevnění vedoucí úlohy strany stalo základním článkem zápasu proti pravicově oportunistickým a rozvrtným silám při překonávání nedávné krize ve straně a společnosti.

Revoluční cesta strany prokázala, že síla strany je v jejím spojení s lidem, především s dělnickou třídou. Gottwaldovské heslo „Čelem k masám“ je a musí být trvalou metodou veškeré práce v naší socialistické společnosti.

Vítězství pracujícího lidu Československa nad buržoazií, vítězství socialistické revoluce v naší zemi bylo dosaženo také proto, že KSČ spojovala důsledně revoluční boj našeho lidu s revolučním bojem mezinárodního komunistického hnutí, především pak se opírala o nezištnou a vpravdě bratrskou pomoc, již našemu lidu poskytuje Sovětský svaz a jeho slavná KSSS. Důsledná věrnost principu proletářského internacionalismu spolu s vědomím socialistického vlastnictví byly zárukou vítězné cesty našeho lidu k socialismu a zůstávají také hlavní zárukou naší další socialistické cesty.

Tři desítky let, na jejichž konci dnes stojíme, jsou také obdobím usilovné práce na výstavbě Československé lidové armády. Když se po druhé světové válce v národně demokratické revoluci a zvláště pak po Únoru 1948 stává dělnická třída a KSČ vedoucí silou Československé společnosti, vznikla potřeba, ale i možnost vybudovat nástroj obrany socialismu v naší zemi, pravidelnou Československou armádu, která současně plní úkol internacionální obrany zemí socialistického tábora.

Československá lidová armáda, budovaná Komunistickou stranou Československa jako ozbrojená pěst dělnické třídy, plní tento revoluční úkol jako organizovaná síla socialistické moci. V poválečném období, tím že navazuje na nejlepší revoluční tradice čs. bojovníků za internacionální obranu prvního státu dělníků a rolníků, na tradice čs. rudoarmejců, buduje KSČ Československou lidovou armádu důsledně jako armádu socialistického typu a zvyrazňuje při tom její internacionální poslání. Strana přitom vycházela z leninského učení o obraně socialistické vlasti a vytvořila novou, základní

tradici československých ozbrojených sil.

Leninské učení o obraně socialistické vlasti tvoří metodologické a programové východisko celé vojenské politiky KSČ po druhé světové válce. Lenin dokázal, že takové základní principy, jako je vedoucí úloha komunistické strany při výstavbě armády, třídní princip, nerozborný svazek armády s dělnickou třídou, proletářský internacionalismus, nedílná velitelská pravomoc vytvářejí z armády socialistického státu armádu kvalitativně novou, která se zásadně liší svým charakterem, historickým posláním a morálně politickým profilem od všech buržoazních armád.

Komunistická strana Československa se orientovala ve své vojenské politice po druhé světové válce právě na výstavbu takové armády. V poválečném období strana usilovala o rozbití zbytků buržoazní armády, reprezentované benešovskými vlivy v našem vojenství. S narůstajícím politickým vlivem Komunistické strany Československa v naší zemi po roce 1945 vznikly předpoklady pro stále silnější prosazování principů socialistického vojenství. Orientace KSČ na výstavbu Československé lidové armády podle vzoru Sovětské armády pro to vytvářela příznivou základnu.

Po únorovém vítězství pracujících v roce 1948 se upevnilo lidové demokratické Československo jako stát diktatury proletariátu. Před Československou lidovou armádou se otevřely možnosti, aby v souladu s postupující výstavbou socialismu v zemi mohly být postupně uplatňovány principy socialistického vojenství.

Strana vycházela z toho, že upevňování a rozvíjení vojenské moci socialistického státu představuje složitý proces vzájemného působení objektivních a subjektivních faktorů, jako

— materiální výrobní a vědeckotechnické předpoklady a rezervy, na nichž závisí množství a kvalita výzbroje a vojenské techniky;

— ekonomické, společenské zřízení společnosti, které určuje přímý vliv na politiku, na ideologii, na kvalitu příslušníků armády i na všechny oblasti vojenské výstavby;

— socialistické státní zřízení, které spočívá na svazku dělnické třídy s rolnictvem, na pevném svazku národů uvnitř socialistického státu;

— marxismus-leninismus jako státní ideologie, komunistická morálka a vysoká politická uvědomělost občanů socialistického státu.

K cílevědomému využití všech těchto základů, objektivně existujících v naší společnosti rozpracovávala Komunistická

strana Československa v jednotlivých etapách poválečného vývoje československé společnosti svou vojenskou politiku. Pro tyto jednotlivé etapy také určovala cíle a prostředky jejich dosažení.

Z hlediska nejširšího pojetí obrany našeho socialistického státu, ke kterému se strana propracovávala a na svém XIII. a XIV. sjezdu formuluje v podobě československého branného systému, řídila se strana principem prvořadosti a nepřetržitosti zabezpečování potřeb obrany socialistického státu od jeho vzniku, principem jednoty vojenského a politického řízení, principem centralismu, principem jednoty zemí socialistického tábora v zajišťování bezpečnosti světové socialistické soustavy.

Pokud jde o samotnou výstavbu Československé lidové armády, řídí se Komunistická strana Československa ve své politice principy sociálně politickými, organizačními, formování vysokých morálně politických kvalit vojáků.

Poučení, která KSC vyvodila z nedávné krize v ozbrojených silách, zvýrazňuje nutnost důsledného dodržování obecných leninských principů výstavby armády. Pravicoví revizionisté se zaměřili v ozbrojených silách ve vojensví právě a především proti leninskému učení o obraně socialistické vlasti. Zpochybňovali jeho platnost, nutnost obrany socialismu, zpochybňovali princip vedoucí úlohy strany v armádě, třídní princip výstavby armády, internacionální pojetí obrany a další teze, které teoreticky zdůvodňují vojenskou politiku strany a kterými se řídila Komunistická strana Československa v uplynulých třiceti letech při výstavbě Československé lidové armády.

Zkušenost z poválečného období výstavby Československé lidové armády jako armády socialistického typu zcela jednoznačně potvrzuje, že Československá lidová armáda dosáhla výrazných úspěchů v těch obdobích své poválečné výstavby, ve kterých se přibližovala plnění leninských principů výstavby armády a naopak se dočkala neúspěchů a chyb, kdykoli se těmto principům vzdalovala. Bez povšimnutí nemůžeme také ponechat poučení, že jednou z příčin, proč se revizionistům dařilo jejich dílo rozvratu ČSLA, byla neodpovídající znalost teoretických základů

vojenské politiky strany, především leninského učení o obraně socialistické vlasti.

Celý dosavadní poválečný vývoj Československé lidové armády zcela jednoznačně prokázal, že jedinou zárukou důsledného a tvrdého uplatňování leninských idejí v podmínkách naší armády, jedinou zárukou principiálního prosazování jednoty internacionálních a národních zájmů v obraně naší socialistické vlasti je Komunistická strana Československa.

Taková poučení před námi vystupují, zamýšlíme-li se při příležitosti třicetiletého úsilí o výstavbu Československé lidové armády nad zdroji dosažených výsledků při obraně naší socialistické vlasti.

Výsledky, kterých jsme v naší zemi dosáhli za třicet let poválečné výstavby osvobozeného Československa, jakož i výsledky budování nové, skutečně lidové, socialistické armády jsou pro nás výzvou. Výzvou k novým činům, kterými dále přispějeme k upevnění obrany našeho socialistického státu. Slavná výročí nám připomínají, že vše, čeho jsme dosáhli v naší vlasti i v naší socialistické armádě v uplynulém období, vyrostlo z každodenní drobné, poctivé a čestné práce. Z jednotného úsilí mas pracujícího lidu vzniklo historické dílo socialismu. Z jednotného úsilí mas vojáků vznikla dnešní Československá lidová armáda, ozbrojená pěst socialistického státu. Vznikl revoluční čin, kterým se naše země a spolu s ní i naše armáda výrazně zápsaly do soudobého revolučního procesu lidstva.

Jednotná, uvědomělá vůle, iniciativa a uvědomělá kázeň vedly k porážce buržoazie a k vítězství socialismu. Potřebujeme je i dnes, kdy dílo socialistické výstavby dokončujeme. I v naší lidové armádě, která je neodlučnou součástí naší socialistické skutečnosti, svádíme dále zápas o nového člověka, o uvědomělého obránce socialistického Československa.

Přistupujeme k výročí třiceti let jako k výzvě k novým činům, k důslednému plnění vojenské politiky XIV. sjezdu Komunistické strany Československa, která dává každému příslušníku Československé lidové armády dostatek prostoru, aby rozvojem aktivity a iniciativy úspěšně pomáhala naplňovat současnou vojenskopolitickou linii strany. Třicáté výročí je k tomu významnou inspirací.